

POSTANOWIENIE

26 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 26 marca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa D.F. i B.F.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o zapłatę i ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku częściowego Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 17 stycznia 2025 r., V ACa 1022/23,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**II. pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania
kasacyjnego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 31 marca 2023 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy po rozpoznaniu sprawy z powództwa D.F. i B.F. przeciwko Bankowi Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę i ustalenie zasądził od pozwanego na rzecz powodów do niepodzielnej ręki kwotę 18.000 złotych oraz kwotę 40.000 CHF wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 31 sierpnia 2022 roku do dnia zapłaty (pkt 1), ustalił nieistnienie stosunku prawnego wynikającego z umowy o kredyt dewizowy mieszkaniowy/inwestorski nr [...], zawartej w dniu 10 lipca 2008 roku pomiędzy powodami a poprzednikiem prawnym pozwanego, Bankiem 1. S.A. z siedzibą w W. (pkt 2), zasądził od pozwanego na rzecz powodów do niepodzielnej ręki kwotę

11.834 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 3).

Wyrokiem częściowym z 17 stycznia 2025 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku oddalił apelację co do punktu 2. (drugiego) zaskarżonego wyroku (pkt 1) i pozostawił rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego w orzeczeniu kończącym (pkt 2).

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok częściowy Sądu Apelacyjnego w całości i wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, przejawiającą się w zastosowaniu przez Sąd odwoławczy dyspozycji art. 385¹ § 1 k.c. i sankcji z art. 58 § 2 k.c. do umowy kredytu dewizowego (walutowego), a także powołał się na przyczyny kasacyjne z art. 398⁹ pkt 1 i 2 k.p.c. dotyczące konsekwencji zawarcia w umowie kredytowej powiązanej z walutą obcą (frankiem szwajcarskim) postanowień umownych wyrażających ryzyko walutowe i odsyłających do tabel kursowych banku przy przeliczeniu waluty obcej na złote polskie i odwrotnie.

W odpowiedzi powodowie wnieśli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie na ich rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi

kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń, a jednocześnie zostać przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na potrzebie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w judykaturze sądowej i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

Bliższa analiza skargi kasacyjnej wykazała, że w sprawie nie zachodzą powołane wyżej przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Przytoczone we wniosku wątpliwości odnosiły się do konsekwencji zawarcia w umowie kredytowej powiązanej z walutą obcą (frankiem szwajcarskim) postanowień umownych wyrażających ryzyko walutowe i odsyłających do tabel kursowych banku przy przeliczeniu waluty obcej na złote polskie i odwrotnie. Problematyka ta była wielokrotnie i wszechstronnie podejmowana w nowszej judykaturze Sądu Najwyższego w odniesieniu do zbliżonych treścią umów kredytowych oraz w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, co doprowadziło do utrwalenia się jednolitych kierunków orzeczniczych, w które wpisywał się zaskarżony wyrok (zob. uchwałę całej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, zasadę prawną, OSNC 2024, nr 12, poz. 118 i przywołane tam orzecznictwo).

Odnosząc się do twierdzenia o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), należy przypomnieć, że zachodzi ona wówczas, gdy z treści skargi bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań wynika, że wadliwości przytoczone w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Konieczne jest w związku z tym wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającej na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; postanowienie Sądu Najwyższego z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 r., nr 4, poz. 75; postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Wymaga przy tym podkreślenia, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15). Wynikająca z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej ma charakter wyjątkowy. W konsekwencji, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że skarga kasacyjna jest zasadna w stopniu „oczywistym”, jeżeli można ją

stwierdzić „na pierwszy rzut oka”, bez potrzeby pogłębionego badania okoliczności sprawy (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07).

Bliższa analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala przyjąć, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w przyjętym wyżej rozumieniu. Należy rozpocząć od przypomnienia, że w praktyce występują co do zasady cztery rodzaje kredytów: złotowy, walutowy (dewizowy), denominowany i indeksowany. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z 5 marca 2025 r., II CSKP 308/23, kredyt walutowy zaciągany jest w walucie obcej, spłata dokonywana jest w walucie obcej i w konsekwencji potwierdzenie salda przez bank także wyrażone jest w walucie obcej. Kredytami walutowymi w przedstawionym rozumieniu nie są więc kredyty, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 4a i ust. 3 pr. bank., czyli kredyty denominowane lub indeksowane do walut obcych. Elementem wyróżniającym kredyt denominowany lub indeksowany jest to, że wysokość zobowiązania kredytobiorcy uzależniona jest od kursu waluty, do której kredyt jest denominowany lub indeksowany. Kurs jest więc wskaźnikiem waloryzacji zobowiązania kredytobiorcy. Uzasadnione jest zatem traktowanie kredytów denominowanych lub indeksowanych do walut obcych, które spłacane są w tej walucie, jako kategorii odrębnej od kredytów złotych i kredytów walutowych.

Jak wynika z ustaleń dokonanych w sprawie, którymi Sąd Najwyższy jest związany, uruchomienie kredytu nastąpiło na wskazany rachunek, prowadzony w walucie PLN, w złotych polskich przy wykorzystaniu bieżącego/negocjowanego kursu kupna dewiz dla CHF obowiązującego w Banku w dniu płatności (art. 3.07. ust. 6 umowy). Walutą spłaty kredytu był CHF.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Agnieszka Jurkowska-Chocyk

A.G.

[SOP]